

A1 Topaic 14

01 Ag déanamh socruithe
Cuid a Trí

Labhairt




3

01 Ag déanamh socruithe

Le múineadh:

- Ceist a chur ar dhuine an mbeidh sé saor agus an cheist sin a fhreagairt
- tagairt d'ócáidí sóisialta
- ceist a chur ar dhuine cén uair a bheidh rud éigin ar siúl agus an cheist sin a fhreagairt
- cuireadh a thabhairt do dhuine
- glacadh le agus diúltú do chuireadh.




4

Bileog

Ag déanamh socruithe

Sceideal Suntasach!



5

Sceideal Suntasach!

- Beidh tú ag cruthú comhrá idir bheirt faoi na himeachtaí a mbeidh siad ag freastal orthu.



6

Sceideal Suntasach!

- Tiofaidh cárta ról suas ar an scáileán le eolas faoi am agus imeacht
- Mar shampla:

Ról A:
Cóisir Aisling
An deireadh seachtaine seo chugainn

Ról B:
Ceolchoirm
Meán Fómhair seo chugainn



7

Sceideal Suntasach!

- Beidh ort an comhrá idir an bheirt a chumadh:
- **Mar shampla:**
- Duine A: *Beidh mé ag dul chuig cóisir Aisling.*
- Duine B: *Cathain?*
- Duine A: *An deireadh seachtaine seo chugainn.*
- Duine B: *Beidh mise ag dul chuig ceolchoirm.*
- Duine A: *Cathain?*
- Duine B: *Meán Fómhair seo chugainn.*



8

Sceideal Suntasach!

Ról A:	Ról B:
Cóisir Aisling An deireadh seachtaine seo chugainn	Béile sa bhialann lodálach San oíche amárach

- Cuir an físeán ar ceal ar feadh cúpla nóiméad nuair atá an comhrá á dhéanamh agat.



9

Sceideal Suntasach!

Ról A:	Ról B:
Breithlá Eoin Dé Céadaoin seo chugainn	Ceolchoirm Meán Fómhair seo chugainn

- Cuir an físeán ar ceal ar feadh cúpla nóiméad nuair atá an comhrá á dhéanamh agat.



10

Sceideal Suntasach!

Ról A:	Ról B:
Dráma Dé Máirt seo chugainn	Seisiún ceoil Dé Luain seo chugainn

- Cuir an físeán ar ceal ar feadh cúpla nóiméad nuair atá an comhrá á dhéanamh agat.



11

Sceideal Suntasach!

Ról A:	Ról B:
Saoire	Pól agus Áine ag pósadh
Bealtaine seo chugainn	Aibreán seo chugainn

- Cuir an físeán ar ceal ar feadh cúpla nóiméad nuair atá an comhrá á dhéanamh agat.

12

Sceideal Suntasach!

Ról A:	Ról B:
Cruinniú	Teach tábhairne
Maidin amárach	Tráthnóna inniu

- Cuir an físeán ar ceal ar feadh cúpla nóiméad nuair atá an comhrá á dhéanamh agat.

13

Na horduimhreacha



An chéad



An dara



An tríú

14

Dátaí

- An chéad lá
- An dara lá
- An tríú lá
- An ceathrú lá
- An cúigiú lá
- An séú lá
- An seachtú lá
- An t-ochtú lá
- An naoú lá
- An deichiú lá



15

Dátaí

- An chéad lá
- An dara lá
- An tríú lá
- An ceathrú lá
- An cúigiú lá
- An séú lá
- An seachtú lá
- An t-ochtú lá
- An naoú lá
- An deichiú lá



16

Dátaí

- An chéad lá
- An dara lá
- An tríú lá
- An ceathrú lá
- An cúigiú lá
- An séú lá
- An seachtú lá
- An t-ochtú lá
- An naoú lá
- An deichiú lá



17

8ú Na horduibhreacha **7ú**

1 **2** **5ú** **6ú**

10ú **9ú** **3ú** **4ú**

18

8ú Na horduibhreacha **7ú**


1 **2** **5ú** **6ú**

10ú **9ú** **3ú** **4ú**

19

Dátaí ar lean

- An chéad lá d'Eanáir
- An dara lá de Mhárta
- An tríú lá de Bhealtaine
- An ceathrú lá de Mheitheamh
- An cúigiú lá d'Iúil



20

Dátaí ar lean

- An séú lá de Lúnasa
- An seachtú lá de Mheán Fómhair
- An t-ochtú lá de Dheireadh Fómhair
- An naoú lá de Shamhain
- An deichiú lá de Nollaig



21

Dátaí ar lean

- Cad a tharlaíonn nuair a chuirtear dáta agus mí le chéile?
- Tóg nóiméad agus déan machnamh ar an gceist sin.
- Cuireann **de** séimhiú ar an ainmfhocal a thagann ina dhiaidh agus úsáidtear **d'** roimh ainmfhocal a thosaíonn le guta.



22

Dátaí ar lean

- An chéad lá **d'**Eanáir
- An dara lá **de** Mhárta
- An tríú lá **de** Bhealtaine
- An ceathrú lá **de** Mheitheamh
- An cúigiú lá **d'**Iúil



23

Dátaí ar lean

- An séú lá **de** Lúnasa
- An seachtú lá **de** Mheán Fómhair
- An t-ochtú lá **de** Dheireadh Fómhair
- An naoú lá **de** Shamhain
- An deichiú lá **de** Nollaig



24

Dátaí ar lean

- Abair na dátaí a thagann suas ar an scáileán os ard.


- **Mar shampla:**

- 4/5 - an ceathrú lá de Bhealtaine (EU)
- 4/5 - an cúigiú lá d'Aibreán (USA)
- 8/8 - an t-ochtú lá de Lúnasa (EU) (USA)



25

Dátaí ar lean – Dáta/Mí

$3/2$ $5/9$ $6/8$
 $9/3$ $7/4$ $1/5$ $3/2$
 $2/7$ $4/10$ $8/6$


26

Dátaí ar lean – Dáta/Mí

$3/2$	$5/9$	$6/8$	
$9/3$	$7/4$	$1/5$	$3/2$
$2/7$	$4/10$	$8/6$	

27

Dátaí ar lean – Mí/ Dáta

$3/2$	$5/9$	$6/8$	
$9/3$	$7/4$	$1/5$	$3/2$
$2/7$	$4/10$	$8/6$	

28


Bileog

Ag déanamh socrúithe

Dialann an Uachtaráin


29

Dialann an Uachtaráin

- Is tusa duine de na rúnaithe atá ag Uachtarán na hÉireann.
- Thit tú i do chodladh ag an gcuinniú deireanach.
- Tá bearnaí i do chuid nótaí dá bharr.
- **Cuir glao ar an rúnaithe eile chun na bearnaí a líonadh agus ansin líon isteach dialann an Uachtaráin i gceart.**
- **Seo an cheist a bheidh uait:**
- Cathain a bheidh _____ ann? 


30

Dialann an Uachtaráin

- **Déan na rudaí seo a leanas sa chomhrá:**
- Beannaigh don rúnaithe eile
- Cuir ceist cad é mar atá an duine eile
- Abair cad a tharla: *Thit mé i mo chodladh ag...*
- Fiafraigh den duine eile faoi na hócáidí áirithe 

31

Dialann an Uachtaráin

- Cén fáth a bhfuil cláirseach ar dhialann an Uachtaráin?
- Cé hé an Taoiseach?
- Cé hé an Tánaiste?
- Cad é Dáil Éireann? 

32

Dialann an Uachtaráin

- Is í an chláirseach armas na hÉireann.



• Tá sé bunaithe ar an gcláirseach a bhí ag Rí na hÉireann, Brian Bóramha, agus tá sé le feiceáil sa mhúsaem i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath.

Brian Boru's Harp, Lester Gibson, CC BY-SA 2.0
<https://tinyurl.com/4d5nvkdf>



33

Dialann an Uachtaráin

- Taoiseach
- Tánaiste
- Dáil Éireann
- Úsáidtear an téarmaíocht sin as Gaeilge in Éirinn go hiomlán, agus sna meáin chumarsáide fiú nuair is é an Béarla atá in úsáid.

34

Dialann an Uachtaráin - Freagraí

- Bainis an Tánaiste : **amárach ag 11.00.**
- Cóisir an tsamhraidh i bPáirc an Fhionnuisce: **3 Iúil ag 15.00**
- Seisiún ceoil i bhFaiche Stiabhna: **4 Iúil ag 19.00**
- Cruinniú leis an Taoiseach: **5 Lúnasa ag 14.00**

35

Dialann an Uachtaráin - Freagraí

- Cruinniú i nDáil Éireann : **7 Meán Fómhair ag 10.00**
- Breithlá Aoife: **8 Deireadh Fómhair ag 18.00**
- Dráma in Amharclann na Mainistreach: **9 Samhain ag 20.00**
- Ceolchoirm in Amharclann an Olympia: **10 Nollaig 19.30**



36

Ar mhaith leat?

- Ar mhaith leat?
- An cuimhin leat conas freagra dearfach agus diúltach a thabhairt ar an gceist sin?
- *Ba mhaith liom*
- *Níor mhaith liom*



37

Ar mhaith leat?

- Ar mhaith leat dul go dtí an phictiúrlann?
- Ar mhaith leat dul go dtí an Fhrainc?
- Ar mhaith leat dul go Meiriceá?
- Ar mhaith leat dul chuig scannán?



38

Ar mhaith leat?

- Ar mhaith leat dul go dtí an phictiúrlann?
- Ar mhaith leat dul go dtí an Fhrainc?
- Ar mhaith leat dul go Meiriceá?
- Ar mhaith leat dul chuig scannán?



39

Ar mhaith leat?

- An féidir leat smaoineamh ar shlite eile chun na ceisteanna sin a fhreagairt?
- *Ba bhreá liom. Go raibh maith agat.*
- *Ba bhreá liom, ach beidh mé ag obair.*
- *Ba bhreá liom ach ní bheidh mé saor.*
- *Tá brón orm/Tá mé buartha.**



40

Ar mhaith leat?

- Bíonn mothúcháin **ar** dhuine, costúil leis an tslí ina mbíonn tinneas agus éadaí ar dhuine.

Forainmneacha Réamhfhoctacha - **ar**

- **orm**
- **ort**
- **air**
- **uirthi**



41

Ar mhaith leat?

Forainmneacha Réamhfhoclacha - *ar*

- Tá áthas orm
- Tá slaghdán ort
- Tá geansaí air
- Tá cóta uirthi



42

Ar mhaith leat?



43

Ar mhaith leat?

- Beidh ort cuireadh a thabhairt do dhuine eile dul áit éigin leat,
- mar shampla: *Ar mhaith leat dul chuig seisiún ceoil amárach?*
- Glacfaidh nó ní ghlacfaidh an duine sin leis an gcuireadh.
- Beidh air/uirthi úsáid a bhaint as ceann de na freagraí nua ón liosta.
- Ansin, tabharfaidh sé/sí cuireadh duit dul áit éigin leis/léi.



44

Ar mhaith leat?

- Glacfaidh nó ní ghlacfaidh an duine sin leis an gcuireadh.
- Arís, beidh air úsáid a bhaint as ceann de na freagraí nua ón liosta a chuir sibh le chéile.
- Leanfaidh an nós timpeall an ranga go dtí go mbeidh cuireadh agus freagra tugtha ag gach foghlaimoír.



45

Ar mhaith leat?

- Smaoinigh ar dhá áit nó dhá ócáid ar mhaith leat dul chucu agus siúl timpeall an ranga agus cuireadh a thabhairt do bheirt dul leat chuig / go dtí an áit sin.
- Mar shampla:
 - Duine A: *Ar mhaith leat dul go dtí an phictiúrlann liom Dé Máirt?*
 - Duine B: *Ba bhreá liom! Go raibh maith agat!*



46
